

РЕШЕНИЕ

№ 6238

гр. София, 20.11.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 14.11.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Ана Илиева и при участието на прокурора Балев, като разгледа дело номер **2851** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Делото е образувано по искова молба на Р. И. Б., чрез адвокат Х., с адрес за призоваване: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 19 срещу СДВР.

Претендира се присъждане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди, изразяващи с в болки и страдания, в размер на 50 000 лева.

С молба от 03.04.2012 г. пълномощникът на ищеца е направил уточнения, посочвайки, че се касае за претърпени неимуществени вреди, настъпили както от отменения административен акт – Заповед за задържане на лица № 645/14.04.2011 г., така и от незаконосъобразни действия на длъжностни лица – служители на 01 РУ – СДВР, които са му нанесли побой. Вредите се изразяват в причинени болки и страдания – счупен нос, счупени парчета от предни зъби, нанесени травми и контузии в областта на главата, гърдите и гърба, които ищецът е търпял в продължение на два месеца. Посочени са имената на служителите, които са нанесли побоя, съответно травмите.

Съдът е разменил книгата между страните, като от ответника е постъпил писмен отговор на 28.05.2012 г.

В проведеното по делото открито заседание, ищецът не се явява лично. Пълномощникът му адвокат Г. поддържа претенцията. Подробни съображения са развити в писмен вид, в дадения от съда срок.

Ответникът Столична Дирекция на Вътрешните Работи, чрез юрисконсулт Г. оспорва

претенциите в представения отговор при размяната на книгата, като неоснователни и недоказани. В проведеното по делото открито заседание оспорва исковата молба.

Участвалият в делото прокурор, в заключението си счита, че исковата молба е неоснователна, като същата не е доказана по основание и размер.

Административен Съд София - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид направените в жалбата твърдения, изразеното становище ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

В молбата си Б. твърди, че на 14.02.2011 г., около 00,20 минути същият се е прибирал към дома си по [улица] в столицата след концерт в НДК. Тогава бил спрял за проверка на документите от двама цивилни. В последствие той разбрал, че са служители на 01 РУП-СДВР. Без причина двамата го пребили, нанасяйки му множество травми и контузии в областта в областта на главата, гърдите и гърба. Носът му бил счупен, а от зъбите му били откъртени парчета от зъби. След това Б. бил задържан в 01 РУП-СДВР, със заповед за задържане на лица № 645/14.04.2011 г., издадена от полицейски орган при 01 РУП-СДВР, на основание чл. 63 от ЗМВР.

След освобождаването му на следващия ден, същият бил приет за лечение в болница.

С решение № 4512 от 20.10.2011 г. на АССГ, 3 състав, влязло в сила на 12.11.2011 г. е отменена посочената по-горе заповед.

Към исковата молба са приложени два броя болнични листове за временна неработоспособност, издадени от УМБАЛСМ „Пирогов” и [фирма], с които се удостоверява, че Б. има право на отпуск, поради наличие на множество открити рани по главата.

От издадените два броя съдебно-медицински удостоверения се установява, че Р. Б. е получил минимални счупвания от режещите ръбове на двата първи горни и втори горен десен зъб, разкъсване на лигавицата на горната устна, отоци, кръвонасядания и охлузвания по лицето и двете ръце и кръвоизлив на лявата очна ябълка. Тези увреждания са резултат от действието на твърди тъпи и тъпоръбести предмети.

От страна на ответника, с писмения отговор са представени документи, имащи отношение към случая. Като доказателства с приети писмени справки и докладни записки на служители на 01 РУП-СДВР, които са участвали в задържането на Б. и останалите лица на 14.04.2011 г.

От план-разстановка рег. № 10 452 от 12.04.2011 г., утвърден от Началника на 01 РУП-СДВР се установява, че между 12.04.2011 г. и 15.04.2011 г. на територията на столичните райони „С.”, „С.” и „Изгрев” се е провела специализирана полицейска операция, във връзка със зачестили кражби на вещи от МПС, кражби на МПС и кражби от домовете на гражданите. Една от основните задачи на операцията е провеждане на негласно наблюдение в близост и около местата, където се извършват често престъпления от посочения по-горе вид. В състава на полицейските сили са включени служителите на 01 РУП-СДВР Д. Г. и Х. В.. Двамата, видно от приетата справка рег. № 15428 от 05.07.2012 г. са служители на СДВР от 2005 г., а в момента заемат длъжности в сектор „Противодействие на криминалната престъпност” в 01 РУП.

От справка рег. № 15424 от 07.05.2012 г. се установява, че срещу Р. Б. е образувано досъдебно производство № 3М 948/2011 г. по описа на 01 РУП-СДВР, пр.пр. № 15104/2011 г. на СРП.

Като доказателство по делото е прието извлечение от книгата за медицински

прегледи, водена в 01 РУП-СДВР, от която се установява, че Р. Б. два пъти е воден болницата на МВР за медицински преглед.

В процесуално качество на свидетели в хода на съдебното производство са разпитани Д. Г., Х. В., Г. К., Ч. К. и Д. Г..

Административен Съд София - град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяната на административен акт по съдебен ред и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт и при което работят длъжностните лице, от чиито незаконосъобразни действия се твърди, че са причинени вредите.

Разгледан по същество, искът за претърпени неимуществени вреди е недоказан по основание и по размер.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различието по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на неправомерното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвентата към протоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. В свое решение № 8401 от 07.07.2008 г., ВАС посочва, че чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "акт" не следва да се разбира всеки такъв на административен орган или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни

органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увредения може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки ще бъде абсолютно условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

В разглеждания случай е безспорно, че е издаден административен акт - Заповед за задържане на лица № 645/14.04.2011 г., който в следствие е бил отменен. Съдът намира, че в следствие издаването на този акт Б. е могъл да претърпи неумуществени вреди, но наличието на такива подлежи на доказване както по отношение на тяхното възникване, така и по отношение на вида и характера им.

За установяване на визираните факти ищецът, въпреки дадените му изрични указания не е ангажирал доказателства за претърпени от незаконосъобразния административен акт неумуществени вреди.

Всички доказателства, представени с исковата молба, както и тези събрани в хода на съдебното производство, касаят претърпени от него болки и страдания, в следствие на побоя, който по негови твърдения му е нанесен от полицейските служители. Очевидно е счупването на носа и зъбите, охлузванията, кръвонасяданията и другите телесни увреждания не могат да бъдат причинени от административен акт, който е бил отменен от съда. Издаването на акт от посочения вид е обективна предпоставка за възникване на неумуществени вреди, свързани с психическото и психологическото състояние на лицето. Наличието на такива вреди подлежи на доказване. В исковата молба и в направеното уточнение се сочи, че Б. е имал проблеми със съня и е сънувал кошмари, които са следствие от побоя, а не на незаконосъобразния акт.

По изложените съображения съдът намира, че искът в тази му част следва да бъде отхвърлен.

По отношение на твърденията за извършени незаконосъобразни действия от страна на служителите на СДВР, настоящият съдебен състав намира, че следва да анализира събраните в хода на производството доказателства и по-специално свидетелските показания.

Разпитан пред съда Х. В. заяви, че си спомня за възникнал през пролетта на 2011 г. инцидент във връзка с изпълнение на служебните му задължения, в хода на специализирана полицейска операция в района между бул. Е. Г., ул. Ф. Н., ул. Г.С. Р. и бул. В. Л.. Действието се развило през нощта. Свидетелят бил на работа заедно със колегата си Д. Г. – също служител на 01 РУП. Обхождайки предварително зададения

маршрут с със служебния си автомобил, който няма отличителни знаци и светлинна сигнализация, двамата забелязали на ул. Ф. Н., малко след кръстовището с бул. Е. Г., лице във видимо неадекватно състояние, което се движело по средата на пътното платно близо до спирката на автобусите, пристигащи от Студентски град. В последствие се установило, че това е Р. Б.. Дватама решили за неговата безопасност и за безопасността на преминаващите автомобили да го предупредят да се качи на тротоара. При спирането на служебния автомобил, В. излязъл и се легитимирал с извадена служебна карта, след което му поискал документ за самоличност, докато колегата паркирал на безопасно разстояние. Лицето извадило от джоба си портфейл, отворило го, показало го на свидетеля и бързо го прибрало обратно. Свидетелят се легитимирал отново и му поискал документ за самоличност. В този момент лицето побягнало по бул. Е. Г.. В. го последвал, викайки му да спре. Малко преди подлеза успял да го спре, хванал го за ръката и го помолил да дойде при автомобила, за да бъде проверена самоличността му. Б. оказал съпротива и отказал да дойде, като се държал агресивно. Въпреки това, В. успял да го принуди да дойде. Б. отново отказал да се подчини, започнал да буйства, да посяга и да крещи. В този момент дошли още лица, които нападнали полицаите, опитвайки се освободят Б.. В. се опитвал да го задържи, за му бъде установена самоличността, като успял да му сложи белезници на едната страна, но другите се нахвърляли върху него отзад и от страни. При възникналата борба, под тежестта на двама или трима от нападателите свидетелят паднал два или три пъти на земята, заедно с Б., когото държал непрекъснато през кръста. При падането Б. бил под свидетеля. След известно време дошли полицаи от състава на автопатрули, които задържали лицата и ги отвели в 01 РУП. В. видял Б. на другия ден в участъка. Последният имал подутини и синини в областта на лицето.

В показанията свидетелят Г. посочи, че си спомня за инцидент от пролетта на 2011 г., свързан с проверка на лице, когато бил на работа по време на провеждането на специализирана-полицейска операция в тъмната част на денонощието. Свидетелят осъществявал служебните си задължения заедно с колегата му В. в района на [община]. Движейки се със служебния автомобил, те забелязали лице, което се движело по платното, поради което решили да го проверят. В. слезъл, легитимирал се, а Г. останал в автомобила. Свидетелят забелязал, че колегата му се затичал. Слизайки от автомобила, той видял, че В. държи лицето, което се съпротивлява. Според спомените му, тогава дошли и други граждани, които започнали да ги дърпат и блъскат. Г. се опитал да помогне, но в момента, в който успеел да отскубне едно лице, същото отново се включвало в боя. В. държал лицето през цялото време, а то ритало и блъскало непрекъснато, като успяло да го ритне няколко пъти. Г. забелязал, че през това време двамата падали на земята, защото колегата му го държал и това се случвало, защото другите лица ги дърпали и блъскали. Според свидетеля, всички нападатели лъхали на алкохол. Извиканите в последствие полицаи ги задържали и ги отвели в 01 РУП.

Показанията на свидетеля К. не дават съществени сведения относно същността на спора и по-точно по отношение на обстоятелството, дали е имало нанесен над Б. побой. Същият заяви, че поради преживяна тежка загуба не се спомня почти нищо. С Б. не се е познавал до април 2011 г. Тогава е бил на заведение в подлеза на НДК. Излизайки заедно с приятелите си е видял как някакви хора се карат, но повече от това не си спомня. След инцидента е виждал Р. само на снимки по телевизията.

При разпитите си свидетелите К. и Г. описаха данни относно състоянието на Б. след

инцидента, защото те не са били негови очевидци.

К. посочи, че Б. е кротък човек, който почти не употребява алкохол. За инцидента от април 2011 г. знае, защото е научил подробности непосредствено от ищеца. Тогава двамата работили в БНТ. Поради факта, че Б. не се явил на работа, свидетелят се притеснил много. На другия ден, когато дошъл, бил в ужасен вид - цялото му лице било подуто, имал кръвонасядания и говорел трудно. Разказал, че тъй като нямало такси, той слязъл на уличното платно, защото някакви кофи за боклук му пречили да гледа в посоката на идване на такситата. В този момент, до него спряла някаква червена „А.“ и цивилни хора са му поискали документите. Той се е изплашил, защото едно лицата му показало много бърза някаква служебна карта и му казали да влиза в колата. Помислил, че са могли да го отвлекат, за да му вземат органи. След отказа да се качи в колата, бил пребит от полицаите. Според К. инцидентът станал причина, Б. да напусне страната и да замине да учи в Англия.

Свидетелят Г., с когото Б. е бил състудент и двамата били съквартиранти по време на инцидента, посочи, че подробности знае от него. Преди да замине за концерта двамата били заедно в квартирата, при което Б. изпил един малък джин. Г. видял Б. на другия ден. Той бил обезобразен. Разказал, че предишната вечер, когато е излязъл от концерт, от заведение в подлеза на НДК, е чакал на улицата да си хване такси, но докато чакал до него спряла червена кола. От тази кола излезли двама мъже, които не са се легитимирали, а са го накарали да ги придружи в колата, при което той е отказал. Б. поискал те да се легитимират. Те не са го направили ясно. По нищо не си е личало, че са органи на реда. Тогава насилствено са се опитали да го вкарат в колата. Той се е почувствал заплашен и е потърсил помощ. Наблизо са минавали три момчета и Б. ги повикал и те се намесили в негова защита. Казали, че нямат право да го вкарват в колата. В последствие дошли униформени, които ги задържали и ги отвели в 01 РУП. Инцидентът, повлиял много зле на Б.. Той се затворил, не бил комуникативен, беше изпаднал в депресия и беше загубил интерес към всичко. Чувствал се много зле и не виждал бъдеще в държавата. След обсъждането на свидетелските показания в съвкупност с останалите събрани по делото доказателства, могат да се направят следните изводи.

Чрез разпита на свидетели се цели разкриването на факти и обстоятелства, които не могат да бъдат установени посредством писмени доказателства или друг вид доказателствени средства, като експертизи, оглед и т.н. Свидетелите при разпита си излагат устно пред съда данни за факти, за които те си спомнят и за които смятат, че съществуват или са съществували в даден минал момент във и независимо от страните и независимо от съда. Затова как те са възприели тези факти или как ги възприемат е от значение мястото и вида на фактите, емоционалното състояние на възприемащия ги, неговото интелектуално ниво, възраст и др. Разбира се, тези разсъждения са валидни, когато свидетелските показания са дадени добросъвестно и честно, без да са неистински или укриващи истината. Съдът следва да приеме, дали дадено събитие, описано от свидетеля се е случило или даден факт е съществувал, като се съобрази с множество елементи, като последователност, непротиворечивост, логическо изграждане, сетивни и емоционални връзки, волева насоченост и т.н., съдържащи се както в показанията, така и в

останалия, събран по делото доказателствен материал. В разглеждания случай и петимата свидетели изложиха устно факти и обстоятелства, възприети от тях в даден момент от миналото, за които те са запазили спомени в съзнанието си.

Съдът, съобразявайки се с по-горните разсъждения намира, че показанията на свидетелите В. и Г. са последователни, ясни и непротиворечиви. Независимо от факта, че са служители на ответника и са участвали в описания инцидент, съдът няма основание да се съмнява в добросъвестността и честността на изложеното от тях. Без съмнение на 14.04.2011 г. двамата са участвали в специализирана полицейска операция по предотвратяването на престъпления. Като основна задача на това мероприятие е била проверката на лица със съмнително поведение. Няма спор относно факта, че Б. се е намирал на пътното платно, с което е създавал предпоставка за възникване на пътнотранспортно произшествие. Съдът не приема за доказано твърдението на ищеца, че полицейските служители не са се легитимирали в началото. Доведеният от ищеца свидетел Г. заяви, че Б. му е разказал, че те са се легитимирали със служебни карти, но това е станало много бързо, поради което той се е изплашил. И Г., и В. посочват, че последният, слизайки от колата е извадил служебната си карта и достатъчно ясно се е представил на ищеца, като му е поискал документ за самоличност. Б. е отворил портфейла си, след което го е прибрал бързо и е тръгнал да бяга, като на практика е отказал да изпълни разпореждането. Това обстоятелство налага извода, че до момента на бягството на ищеца, същият не е бил принуждаван да прави каквото и да било, освен да удостовери самоличността си. Съвсем естествено е, в рамките на специализирана операция по разкриване и предотвратяване на престъпления, провеждана през нощта, в случай, че е едно лице откаже да се предаде личния си документ на орган на полицията и тръгне да бяга, същото да бъде задържано за изясняване на самоличността му и евентуалното за съпричастност към правонарушение. От тази гледна точка, действията на Г. и В., насочени към задържането на Б. са били съвсем законосъобразни. Вместо да се подчини, Б. е оказал съпротива, ритайки няколко пъти полицаите. Въпреки това няма данни те да са му отвръщали или да са употребили повече физическа сила, отколкото е било необходимо, освен, че той е бил държан през кръста от В., за да не избяга. Съдът намира за съвсем обясним и адекватен извода, че нанесените по лицето и тялото на ищеца травми и наранявания се дължат не на действия на полицейските служители, а на неговото поведение, изразяващо се в съпротива и намесата на други лица, които са се опитали да попречат на служебните лица да изпълнят задълженията си. Безспорно е, че при тази намеса е възникнала физическа борба, при която В. се е стараел да задържи Б., останалите лица са се стремели да го откъснат от него, като са нападнали полицаите. Фактът на нападението се потвърждава и от факта, че срещу тях, включително и срещу Б. е образувано в последствие досъдебно производство за хулиганство. Намесата на лицата е довела до поредица от падания, при които очевидно ищецът е получил нараняванията си, т.е. налице виновно поведение на пострадалия, както и действия на други лица, които да доведи до вредоносния резултат. Съдът не приема доводите, изложени в писмените

бележки на пълномощника на ищеца, че нараняванията му не могат да бъдат причинени по начина, по който се твърди от полицаите. В съдебно-медицинските заключения е посочено, че те се дължат на действия на тъпо-ръбести предмети, които могат да бъдат от всякакво естество, включително и да се намират на земята – камъни, дървета, грапавини по настилката и други. При падане е съвсем естествено те да попаднат в съприкосновение с части от тялото при падане и да причинят определени увреждания. В случай, че твърди обратното ищецът можеше да поиска събиране и на други доказателства, включително и изслушване на медицинска експертиза, в каквато насока му бяха дадени указания. Не се събраха нито преки, нито косвени доказателства, за това, че полицаите са превишили правата си или че са действали в разрез със закона. Според настоящия съдебен състав, те са изпълнявали задълженията си в рамките провеждането на специализираната операция. В случай, че ищецът е предоставил в началото на проверката личната си карта, а не е тръгнал да бяга, за него не е щяло да има никакви последици.

Независимо от обстоятелството, че съдът няма основание да се съмнява в истинността на показания на свидетелите К. и Г., следва да се приеме за установено, че чрез тях твърдените обстоятелства не биха могли да се докажат по безспорен и категоричен начин. Двамата не са били очевидци на инцидента и не могат да пресъздадат непосредствено възприети от тях обстоятелства от обективната действителност, касаещи причината за получените от Б. наранявания, както и това, от кого са били причинени те.

Ищецът, въпреки дадените му указания, не е ангажирал никакви други доказателства в подкрепа на твърдения, че нараняванията му се дължат на незаконосъобразни действия от страна на служители на СДВР.

По изложените съображения съдът намира, че предявената претенция за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, настъпили от незаконосъобразни действия на длъжностни лица е неоснователна и недоказана, поради което следва да бъде отхвърлена.

С оглед на изхода на спора ответникът има право на разноски, но тъй като такива не са поискани, съдът не дължи присъждането им.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 и чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,

Административен Съд София - град, I отделение, 19 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска на Р. И. Б., чрез адвокат Х., с адрес за призоваване: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 19 срещу СДВР за присъждане на обезщетение в размер на 50000 лева, за претърпени от него неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, настъпили от административен акт – Заповед за задържане на лица № 645/14.04.2011 г., издадена от полицейски орган при 01 РУП-СДВР, който е бил отменен от съда и от незаконосъобразни действия на служители на СДВР, като недоказан и неоснователен.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на

Република България.